

На основу члана 56. Статута Града Ниша („Службени лист Града Ниша“, број 88/2008), члана 72. Пословника о раду Градског већа Града Ниша („Службени лист Града Ниша“ број 1/2013) и члана 12. Правилника о поступку припреме, израде и доставе материјала („Службени лист Града Ниша“, број 125/2008),

Градско веће Града Ниша, на седници од 30.01.2015. године, доноси

РЕШЕЊЕ

I Утврђује се Предлог решења о давању сагласности на Програм рада Историјског архива Ниш за 2015. годину

II Предлог решења о давању сагласности на Програм рада Историјског архива Ниш за 2015. годину доставља се председнику Скупштине Града Ниша ради увршћивања у дневни ред седнице Скупштине Града

III За представнике предлагача по овом предлогу на седници Скупштине Града Ниша, одређују се Небојша Стевановић, начелник Управе за културу и Иванка Станчевски, директорка Историјског архива Ниш.

Број: 145-11/2015-03
У Нишу, 30.01.2015. године

ГРАДСКО ВЕЋЕ ГРАДА НИША

ПРЕДСЕДНИК

Проф. др Зоран Перишић

На основу члана 44. Закона о култури („Службени гласник Републике Србије“, број 72/09), члана 37. Статута Града Ниша ("Службени лист Града Ниша", број 88/08) и члана 16. Одлуке о оснивању Историјског архива Ниш у Нишу ("Службени лист града Ниша", број 2/11-пречишћен текст)

Скупштина Града Ниша на седници одржаној _____ донела је

РЕШЕЊЕ

I **ДАЈЕ СЕ САГЛАСНОСТ** на Програм рада Историјског архива Ниш за 2015. годину, број 01/885-14 који је донео Управни одбор ове установе, на седници одржаној 24.12.2014. године.

II Програм рада Историјског архива Ниш за 2015. годину реализоваће се у складу са Финансијским планом ове установе за 2015. годину.

III Решење доставити Историјском архиву Ниш у Нишу, Управи за културу и Управи за финансије, изворне приходе локалне самоуправе и јавне набавке.

Број:
У Нишу,

СКУПШТИНА ГРАДА НИША

Председник

Проф. др Миле Илић

Образложење

Управни одбор Историјског архива Ниш, на седници одржаној 24.12.2014. године донео је Програм рада Историјског архива Ниш за 2015. годину, број 01/885-14.

Пословна 2015. година, 67. у историји Историјског архива Ниш протећи ће у професионалном остваривању мисије ове установе и одвијаће се у непромењеном законском оквиру, који као основну делатност одређује старање о архивској грађи, најпре у елементарној форми, као прикупљање, сређивање и чување, а затим и стављање на увид јавности.

Културно просветна активност Архива - издавачка и изложбена и у 2015. години ће имати и тон обележавања 70. годишњице победе над фашизмом у свету. Тако ће у часопису за историографију, архивистику и хуманистичке науке „Пешчаник“ бр.13 бити објављени радови који ће посведочити о догађајима у Нишу и овом крају у првим годинама слободе, а изложба ретких књига и нишких публикација које се чувају у Архиву обухватиће и ретке новине и часописе који су излазили у Нишу у првој поратној деценији („Народни лист“ који је излазио 1944. и 1945. године – сачувани су бројеви од 21. октобра 1944. до 31. марта 1945. године и часопис за књижевност и културу из 1948. године „Наш пут“ – сачувано је пет месечних бројева од јуна до октобра/новембра 1948). Нови издавачки подухват у овој 2015. години биће библиографија радова објављених у часопису „Пешчаник“, од првог броја из 2003. године до десетог из 2013. године.

Годишњи план ове установе за 2015. годину предвиђа и обилазак 100 регистратура на терену у Нишу и у још седам општина које је Влада Србије Решењем дала у надлежност Историјском архиву Ниш. Ове године, руководећи се Упутством Архивског већа Србије о приоритетима обиласка, Спољна служба планира стручни надзор стваралаца у области управе и правосуђа, у којима се надзор обавља сваке године.

Програм рада Историјског архива Ниш за 2015. годину, поред набројаних активности садржи и основне податке о Установи, делатности и организационој структури, као и програмске активности које се одвијају кроз: Службу сређивања и обраде архивске грађе, Службу заштите архивске грађе ван архива, Службу депоа и техничке заштите архивске грађе са лабораторијом за микрофилмовање, Информативно пропагандну службу са библиотеком и Службу општих послова.

Чланом 13. став 2. Одлуке о буџету Града Ниша за 2015. годину („Службени лист Града Ниша“, број 102/2014) прописано је да „Надлежни орган индиректног корисника доноси годишњи финансијски план у складу са законом, другим прописом или статутом, на који сагласност даје надлежни директни корисник.“

Управа за културу је, као директни корисник, дала сагласност на Финансијски план Установе, који је у циљу целовитог сагледавања Програма достављен у прилогу.

Имајући у виду да је Програм сачињен у складу са законом, прописима Града и циљевима оснивања Установе, предлаже се доношење решења о давању сагласности на Програм рада Историјског архива Ниш за 2015. годину.

НАЧЕЛНИК

Небојша Стевановић

Бр. 01/885-14
Ниш, 24.12.2014.

На основу члана 44. Закона о култури (“Сл.гласник РС”, бр.72/09) и члана 16. Одлуке о оснивању Историјског архива Ниш у Нишу (“Службени лист града Ниша”, бр.2/11 – пречишћен текст), Управни одбор Историјског архива Ниш на седници одржаној 24.12.2014. године доноси

П Р О Г Р А М Р А Д А

ИСТОРИЈСКОГ АРХИВА НИШ ЗА 2015. ГОДИНУ

I ОСНОВНИ ПОДАЦИ

Историјски архив Ниш основан је као архивско средиште 24. априла 1948. године Одлуком Министарства просвете НР Србије, чиме је у Нишу званично започела организована друштвена брига о писаним документима.

У својој историји Архив је мењао назив, организацију и територијалну надлежност. У периоду од 1951. до 1956.године био је Градска државна архива, а од 1956. до 1959.године био је Историјски архив среза Ниш, који је обухватао 16 општина са територија срезова Ниш, Прокупље и Пирот.

Формирањем округа у Србији 1991.г, архивска одељења у Прокупљу и Пироту прерасла су у самосталне архивске установе, а надлежност Историјског архива у Нишу сведена је на територију града Ниша и општина Ражањ, Сокобања, Алексинац, Сврљиг, Меровина, Дољевац, Гаџин Хан.

У Историјском архиву Ниш заштићена су укупно 764 фонда вредне архивске грађе у обиму од 3.539,7 метара дужних. То је прецизан податак до кога се дошло радом на другој књизи “Водича кроз архивску грађу”, тако да сада имамо тачно утврђен број пописаних и приказаних фондова који се чувају у нашој установи. Фондови су разврстани у три основне групе:

- а) архивски фондови државних органа, установа, организација и других институција;
- б) породични и лични архивски фондови;
- в) збирке

Највећа количина архивске грађе сачувана је о раду Скупштине среза Ниш (1944-1967) – 1.225 кутија документације заузело је читав један депо. Ништа необично, ако се зна да је нишки срез у свом саставу 1946. године имао 39 општина са бројним органима, секретаријатима, одељењима, управним установама и инспекцијама за све области друштвеног живота, од унутрашњих послова и опште управе до социјалне политике, народног здравља, рада и радних односа.

Архивска грађа је категорисана – у Историјском архиву Ниш заштићено је 56 фондова архивске грађе од изузетног и великог значаја у укупном обиму од 536,6 метара дужних. Фондове од изузетног културног значаја прогласила је Влада Републике Србије, а Архив Србије, на предлог нишког Архива, установио је списак фондова од великог културног значаја.

Архив чува и 81 стару књигу насталу од 1788. до 1867. године. Најстарије међу њима, заведене под редним бројем 1. су “Басне Езопове и других баснописцев”, које је превео и приредио Доситеј Обрадовић, а штампане су у Лајпцигу 1788. године, као и примерак књиге првог српског историчара Јована Рајића, аутора “Историје разних словенских народа”, издате 1794. године у Бечу. Ту су и Зборници закона, уредаба и уредбених указа у Књажевству Србском од 1839. до 1868. године. Архив такође чува и 228 ретких књига насталих у периоду од 1868. до 1945. године, више хиљада наслова нишке периодике и старе штампе. Најстарије су “Нишке новине” из 1886. године и “Слобода” – лист за политику, привреду и књижевност из 1889. године. Из те године Архив чува и 12 примерака најстаријег дечјег листа “Ђаче”, чији је издавач био учитељ Петар Никетић.

У Историјском архиву Ниш заштићено је 213 црквених матичних књига рођених, венчаних и умрлих из периода од 1837. до 1913. године са територије која му је дата у надлежност.

У Архиву се чувају и збирке позивница, разгледница, честитки, плаката, фотографија и збирка VARIA, са око 1.000 вредних појединачних предмета. Под бројем 1. је најстарији документ Историјског архива у Нишу - бакротиск из 1737.године.

Благо нишког Архива презентовано је јавности у оквиру културно просветних активности – издавачких и посебно, изложбених. У минулих 65 година историје Историјског архива Ниш приређене су 84 изложбе архивских докумената – прва је организована 1954., а 2013. године постављена је изложба “Художество печатања – старе књиге и документа до 1867.”.

Почетак издавачке делатности везује се за 1982. годину, када је објављен зборник докумената најстаријег фонда “Сокобања и срез бањски” (1936-1914). Часопис за архивистику, историографију и хуманистичке науке “Пешчаник” покренут је 2003. године, а најновији издавачки подухват је монографија “Од кмета до градоначелника (1878-2012)” која је резултат сарадње са Градом Нишом и Нишким културним центром.

Архивска грађа која се чува у депоима Историјског архива Ниш, доступна је заинтересованим истраживачима, а у оквиру редовне делатности, Архив грађанима издаје различита уверења (о радном стажу, школовању), као и копије пројеката и грађевинских дозвола и других докумената из рада органа управе – месних и народноослободилачких одбора општина и скупштина општина до 1980.године, предатих Архиву, и из рада предузећа која су престала са радом и код којих је завршен стечајни поступак.

За немерљив допринос очувању драгоцене српске баштине Историјском архиву Ниш припала је “Златна архива” за 2008. годину, коју додељује Архив Србије из фонда Александра Арнаутовића.

Историјски архив Ниш смештен је у Тврђави, у згради која је и сама вредан споменик културе – једини сачувани јавни објекат с краја XIX века.

II ДЕЛАТНОСТ АРХИВА

Претежна делатност Установе је:

- 91.01 - Делатност библиотека и архива

Споредна делатност Установе је:

- 58.11 – Издавање књига
- 58.14 – Издавање часописа и периодичних издања
- 58.19 – Остала издавачка делатност

Архив обавља делатност заштите покретних културних добара-архивске грађе у оквиру утврђеног система заштите и коришћења културних добара и заштите друштвених интереса у овој области у смислу Закона о културним добрима (“Сл.гласник РС”, бр.71/94).

У оквиру ове делатности, Архив:

- прикупља, преузима, сређује, обрађује, чува и одржава архивску грађу и користи савремене системе у обради архивске грађе;
- истражује и евидентира архивску грађу која ужива претходну заштиту;
- предлаже, проглашава, односно утврђује архивску грађу као културно добро;
- води регистар и документацију о архивској грађи;
- врши стручни надзор над архивирањем, чувањем, стручним одржавањем и одабирањем архивске грађе, као и излучивањем безвредног регистратурског материјала који се налази ван Установе;
- пружа стручну помоћ приликом чувања и одржавања културних добара сопственицима и корисницима тих добара;
- спроводи мере техничке и физичке заштите архивске грађе;
- издаје публикације, приређује изложбе, организује предавања и друге пригодне облике културно-образовне делатности;
- истражује и презентира архивску грађу од посебног значаја за историју и културу Ниша и подручја за које је територијално надлежна;
- налаже предузимање мера за отклањање утврђених недостатака у погледу заштите архивске грађе и регистратурског материјала;
- објављује архивску грађу;
- обавља истраживања ради стварања целина архивске грађе (архивски фонд);
- издаје уверења о чињеницама које су садржане у архивској грађи и копије докумената из архивске грађе, на захтев државних и друштвених организацијама и органа, као и грађана за остваривање њихових личних права;
- омогућава заинтересованима увид и истраживање архивске грађе.

III ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА

Историјски архив Ниш је буџетска установа коју финансира оснивач – град Ниш, број запослених је 22. Организациона шема обухвата 5 служби:

1. Служба сређивања и обраде архивске грађе;
2. Служба заштите архивске грађе ван архива;
3. Служба депоа и техничке заштите архивске грађе са лабораторијом за микрофилмовање;
4. Информативно-пропагандна служба са библиотеком и
5. Општа служба.

Кадровску структуру чине:

- 5 архивских саветника са високом стручном спремом;
- 1 виши архивиста са високом стручном спремом;
- 4 архивиста са високом стручном спремом;
- 1 дипломирани економиста;
- 1 дипломирани социолог;
- 2 са вишом стручном спремом (економиста и виши арх. помоћник);
- 3 архивска помоћника са средњом стручном спремом;
- 2 чувара са III степеном стручне спреме;
- 1 радник на одржавању зграде и имовине - домар са IV степеном стручне спреме (ватрогасац);
- 2 НКВ радника са основном школом.

У Историјском архиву Ниш радно су ангажовани радници косовских архива – два из Архива Косова и Метохије и два из призренског Архива. Ови радници су на платном списку Министарства културе Републике Србије, а обављају послове у Служби депоа и Служби заштите архивске грађе ван архива, уз повремене одлазак и обилазак српских стваралаца архивске грађе у северном делу Косовске Митровице.

IV ПРОГРАМ РАДА

Пословна 2015. година, 67. у историји Историјског архива Ниш протећи ће у професионалном остваривању мисије ове установе онако како је видео и одредио Закон о културним добрима из 1994. године и Одлука о оснивању Историјског архива Ниш новијег датума, из 2011. године. Ауторитет чувара народног памћења Архив ће остваривати прикупљањем историјских сведочанстава вековима ствараних на овом подручју, као и сведочанстава актуелних догађаја, чуваће их и обрађивати по стандардима архивистичке струке и омогућавати њихово коришћење, како бисмо, као друштво, знали шта се тачно у појединим историјским раздобљима дешавало и стварно догодило.

Дакле, старање о архивској грађи није и не може бити само себи циљ – Архив ће и даље бити отворен, а грађа доступна научној и истраживачкој, али и свеколикој јавности, која најчешће свест о архиву и формира на основу грађе која се објављује. Понекад то чине историчари-истраживачи и публицисти, а понекад сами архиви објављују зборнике докумената, или публикације које за подлогу имају архивска документа. Тако се улога архива у савременим демократским процесима своди на право грађана да знају истину и историјске чињенице у вези са појединачним догађајима, да знају историјске вредности, тачне и верификоване информације.

У том смислу се и конципира културно просветна активност Архива-издавачка и изложбена, која је 2015. године имати и тон обележавања 70. годишњице победе над фашизмом у свету. Тако ће у часопису за историографију, архивистику и хуманистичке науке „Пешчаник“ бр.13 бити објављени радови који ће посведочити о догађајима у Нишу и овом крају у првим годинама слободе, а изложба ретких књига и нишких публикација које се чувају у Архиву обухватиће и ретке новине и часописе који су излазили у Нишу у првој поратној деценији („Народни лист“ који је излазио 1944. и 1945. године – сачувани су бројеви од 21. октобра 1944. до 31. марта 1945. године и часопис за књижевност и културу из 1948. године „Наш пут“ – сачувано је пет месечних бројева од јуна до октобра/новембра 1948). Пре свега тога бавићемо се темом чија актуелност не бледи свих ових послератних деценија. Правни и политички карактер приступања Краљевине Југославије Тројном пакту континуирано је предмет расправа и неслагања, па је планиран рад који би се позабавио и анализом политичких околности које су довеле до потписивања Тројног пакта, али и правном природом самог документа.

Стогодишњица Великог рата и даље је тема. Ниш је 1915. године захватила епидемија пегавог тифуса. Моравска стална војна болница постала је центар српског војног санитета почетком Великог рата. У помоћ су притекле и бројне стране медицинске мисије – и њихову улогу осветлићемо у часопису „Пешчаник“.

Нови издавачки подухват у овој 2015. години биће библиографија радова објављених у часопису „Пешчаник“, од првог броја из 2003. године до десетог из 2013. године.

Овај део програма Историјског архива Ниш – културно просветни, комуницира са јавношћу, која врло често целокупну активност Архива доживљава на тај начин, односно своди је на оно што се у архивима може видети. Истина је, међутим, да је највећи део посла поступање са архивском грађом лишен дневне актуелности и атрактивности, а заправо суштински. Од укупно пет, три службе Историјског архива Ниш баве се архивском грађом, свака са свог становишта - Служба за заштиту архивске грађе ван архива, Служба сређивања и обраде архивске грађе и Служба депоа и техничке заштите архивске грађе, па ће та чињеница одредити редослед приказивања планова рада за 2015. годину.

У години која долази, треба и то рећи, очекујемо завршетак процеса нове категоризације архивске грађе којом се бави посебна комисија Архива Србије. То ново сагледавање архивске грађе са становишта њеног културног значаја ради се први пут после 1998. године, када је Архив Србије урадио садашњу категоризацију. Историјски архив Ниш предложио је да 39 фондова буде проглашено грађом од великог значаја, а да меомоари Митхад паше – нишког валије из 1861. године буду проглашени раритетном грађом, о чему одлучује Народна скупштина Србије. Овај рукопис нишком Архиву поклонио је 1954. године Расим Фенмен, унук Митхад паше, који је у Нишу боравио као холандски дипломата.

По окончању поступка категоризације почећемо припрему специјалног броја часописа „Пешчаник“ у коме ће бити приказани и ови фондови од великог значаја, као што смо у „Пешчанику“ бр. 6 приказали фондове који су били категорисани као грађа од изузетног и великог значаја.

Служба заштите архивске грађе ван архива

Заштита архивске грађе и регистратурског материјала почиње на местима где он настаје – производе га, бавећи се својим послом, сви ствараоци архивске грађе – привредне, образовне, културне, спортске и друге организације и институције без обзира на облик својине. Да би се обезбедила заштита документације од нестајања и уништења, законом је архивима утврђена обавеза надзора и пружања стручне помоћи ствараоцима, тако да Архив, у том делу своје надлежности, има управну функцију. Прегледом архивске грађе и регистратурског материјала у предузећима и установама, Архив утврђује стање сређености, остварује увид у погледу услова у којима се чува документација, али и у погледу начина њеног коришћења, доноси мере и рокове за отклањање уочених неправилности, што се констатује записником о прегледу, који ствараоца обавзује на поступање према наложеним мерама. Архив тако помаже ствараоцима грађе да стручно обаве послове, а с друге стране обезбеђује да се

грађа, кад до тога дође, преда Архиву у сређеном стању, како се Архив не би бавио накнадним сређивањем.

У 2015. години Служба за заштиту архивске грађе ван архива, односно спољна служба, обавиће послове надзора у 100 регистратура на терену у Нишу и у још седам општина које је Влада Србије Решењем дала у надлежност Историјском архиву Ниш. Ове године, руководећи се Упутством Архивског већа Србије о приоритетима обиласка, Спољна служба планира стручни надзор стваралаца у области управе и правосуђа, у којима се надзор обавља сваке године. Предмет обиласка биће и ствараоци у области образовања – основног, средњег и високог, у којима се прегледи обављају свака пете године. Новоотворена приватна предузећа такође ће бити предмет обиласка ради евидентирања, давања стручних упутстава и отварања њихових досијеа у Историјском архиву Ниш – Архив сада има 1200 досијеа активних регистратура и 95 досијеа регистратура које су престале са радом, такозваних угашених регистратура.

Делокруг рада ове службе је и преглед издвојеног и пописаног безвредног регистратурског материјала припремљеног за излучивање, о чему се, после увида у рад интерних комисија у регистратурама, издаје решење. Такође, ова служба разматра Листе категорија са роковима чувања регистратурског материјала којима сваки стваралац архивске грађе одређује до ког рока ће се она чувати. У одређивању врсте документације која има трајну вредност архиви имају пресудну реч – сагласношћу коју на тај документ даје Стручно веће архива, постиже се усклађеност са општим прописом о чувању документације, односно, води се рачуна о историјском значају документације за будућа друштвена истраживања.

Рутински посао Спољне службе у сарадњи са Службом депоа је преузимање архивске грађе и њен смештај – у условима крајње оскудице смештајног простора преузимају се само фондови мањег обима из регистратура у којима је стечај завршен.

Средства потребна за остваривање програма надзора над архивском грађом и регистратурским материјалом ван архива финансијски се исказују платама за два запослена радника, издацима за канцеларијски материјал, који је у буџету града на годишњем нивоу за целу установу планиран у укупном износу од 80.000 динара.

Служба сређивања и обраде архивске грађе

Сређивање архивске грађе спада у значајније и обимније послове Историјског архива Ниш, па је, сходно томе, и служба која се тиме бави најбројнија – чини је безмало трећина укупног броја запослених. Поредак у архивској грађи створен сређивањем, предуслов је њеног коришћења, што овом послу даје карактер основног, али и дуготрајног. Сматра се да ће за сређиваче у архивима бити посла још дуго времена, јер је немогуће постићи да се прима

само сређена грађа што је иначе, архивистички принцип. По правилу, грађа би требало да буде сређена у регистратурама пре него је архив преузме. У реалном животу, међутим, архив је често приморан да преузима несређену грађу предузећа која су променила власника у такозваном затеченом стању, преузимајући тиме и обавезу њеног накнадног сређивања. Овог тренутка на сређивање чека 189 фондова – тај број се споро смањује, без обзира на годишњи учинак у сређивању који није мали, зато што пристижу фондови по основу стечаја, или престанка рада регистратура по другом основу, а који су такође у несређеном стању.

У овој 2015. години планира се сређивање документације која припада фонду „Скупштине општине Ниш“ (1963-1995) у количини од 38 дужних метара, што ће бити посао за двојицу архивиста у наредне две године. Затим, сређивање фонда „Скупштина општине Меровина“ (1971-1979) у количини од 17 дужних метара и грађе ДП „Нишелектро“ Ниш (1970-2007) у количини од 22 дужна метра. Такође, биће сређени и фондови „Управе производних комуналних предузећа Ниш“ (1946-1950) у количини од 0,10 м/д и „Дирекције грађевинских предузећа“ (1946-1950) у количини од 2,20 м/д. Укупна планирана количина за сређивање је 60,30 дужних метара.

Средства потребна за остваривање програма сређивања и обраде архивске грађе финансијски се исказују првенствено платама за шесторо запослених који на томе раде.

Служба депоа и техничке заштите архивске грађе са лабораторијом за микрофилмовање

Пријем архивске грађе и њен смештај у просторије Архива које су томе намењене (депои), основни је задатак службе која обавља послове у депоима. Историјски архив Ниш их има девет, рачунајући и прихватни депо, и у њима се налази око 3.500 дужних метара архивске грађе, или око 40.000 кутија, свежњева и фасцикли са документима. Наравно, смештај архивске грађе не препушта се стихијном одлучивању без дуготрајног и смишљеног плана, који мора да обезбеди што већу прегледност, доступност и рационалност у њеном коришћењу. Практичан потез у том правцу је топографско обележавање – без тога би сналажење у стотинама фондова и збирки и огромној количини грађе са практично несазнатљивим бројем појединачних докумената, било такорећи немогуће.

Сем пријема архивске грађе, који је због недостатка простора већ неколико година сведен на симболичан прихват фондова из стечајних поступака и то оних мањег обима, редован посао Службе депоа је изношење архивске грађе из депоа на сређивање и обраду и издавање грађе истраживачима на коришћење. Од 2007. године, када је установљена техничка заштита грађе микрофилмовањем – припрема и сам процес микрофилмовања, одвија се у лабораторији ове службе. За 2015. годину планирамо микрофилмовање фонда

„Удружење трговаца за Град и Срез нишки“ (1925-1945), са око 40 кутија архивске грађе.

Израда сваковрсних евиденција и пописа о фондовима и збиркама Историјског архива Ниш посао је који се подразумева, с обзиром да се Служба депоа стара о целокупној архивској грађи - води се општи инвентар у електронској форми О-1, а за нове фондове устројени су обрасци О-2 (улазни инвентар). Ове године наставићемо и процес дигитализације архивске грађе, који смо започели 2009. године – ради се и даље технички одељак „Градског поглаварства Ниш“ – фонд од великог културног значаја, који обухвата пројектну докуменатцију од 1918. до 1944. године. Циљ је да се олакша проналажење грађевинских и употребних дозвола и уопште докумената који имају снагу правних доказа. Важни делокруг рада Архива је да омогући коришћење архивске грађе у оперативне сврхе, што се остварује издавањем уверења, решења, преписа докумената, оверених фотокопија за потребе физичких лица, привредних субјеката, државних органа и институција – Архив у Нишу годишње изда преко хиљаду оваквих докумената.

Служба депоа има четворо запослених – сем њихових плата финансијске обавезе за рад ове службе подразумевају набавку микрофилмова, фиксира, развијача и другог материјала намењеног техничкој заштити архивске грађе са позиције материјал (материјал за културу – 20.000 и материјал за посебне намене – 50.000 динара).

Информативно-пропагандна служба са библиотеком

Ова служба ће у 2015. години наставити да пружа стручну помоћ истраживачима у коришћењу архивске грађе у научне и публицистичке сврхе. Коришћење архивске грађе је омогућено свима који то желе и бесплатно је, а услови за рад у читаоници су пристојни. Истраживачи имају могућност да коришћењем микрочитача претражују микрофилмоване фондове који су категорисани као грађа од изузетног или великог културног значаја, а доступно им је и претраживање дигитализованих фондова. Истраживања у Архиву документарна су основа за израду бројних књига и публикација. Шта је све у минулој деценији објављено коришћењем архивске грађе Историјског архива Ниш – истраживање о истраживањима објавићемо у часопису „Пешчаник“.

Архивска библиотека са преко 13.000 књига и публикација такође је на располагању истраживачима. У оквиру културно просветне активности, Архив ће ове 2015. године приредити изложбу ретких књига и нишких публикација које до сада нису презентиране јавности на овај начин. Биће то 86. изложба у историји наше куће, а као и претходних година биће приређена и отворена у Ноћи музеја.

Часопис „Пешчаник“ подсетиће у свом 13. броју на прве дане слободе у Нишу у част обележавања 70. годишњице ослобођења од фашизма, а и даље ћемо се бавити темама везаним за Први светски рат (планирамо рубрику „Деца у рату“). Објавићемо и рад из новоприбављене грађе од које смо формирали

лични фонд Петра Дидића, народног посланика Краљевине Србије од 1908. до 1911. године. Стенографске белешке о раду Скупштине штампане су у Нишу и Државној штампарији Краљевине Србије 1918. године, а од заорава су у минулих 100 година чуване у архиви породице Митић у Нишу. Никола Митић био је, наиме, народни посланик и секретар Скупштине, а његову документацију уступио нам је унук др Радослав Митић.

Информативна служба ће наставити сарадњу са основним и средњим школама око организованих посета Ђака Архиву, са културним установама наставићемо размену књига и часописа, а праксу откупа докумената и старих књига од грађана и правних лица одржаваћемо колико можемо.

Финансијска средства за рад ове службе обухватају издатке за плате двоје запослених и трошкове материјала потребног за скенирање, копирање и компјутерску обраду докумената.

Општа служба

Константни послови ове службе свде се на стварање свих неопходних услова – од организационих до правних и финансијских, за оптималан рад свих запослених и остваривање законских и професионалних обавеза установе. У том смислу подразумева се примена законских прописа, спровођење поступака јавних набавки, припрема седница органа управљања и стручних тела, израда програма, финансијских планова, извештаја о раду и разних информација државним органима. То практично значи сарадњу и дневну комуникацију са ресорном Управом за културу, Архивом Србије и регионалним архивима, као и Министарством културе и медија Републике Србије. Године 2015. требало би да буде донет Закон о архивској грађи и архивској служби – то ће бити први закон у историји Србије који регулише област архивистике. Јавну расправу о нацрту овог документа организовао је Историјски архив Ниш – учествовали су представници Министарства културе и медија РС, чланови радне групе која је радила на изради нацрта Закона и представници архива са подручја југа Србије.

У финансијском делу ове службе обављаће се рачуноводствени послови и усвајати сви нови програми кадровских, пореских и статистичких електронских сервиса, а квартално пословање пратиће се финансијским извештајима и анализама, уз подразумевајуће дневне контакте са Управом за културу и Управом за финансије изворне приходе локалне самоуправе и јавне набавке.

Старање о стању зграде Архива која је и сама културно добро одржавање и зграде и опреме свакодневни је посао Опште службе која спроводи законске одредбе провере инсталација и мере безбедности, пре свих заштиту од пожара.

Председник Управног одбора,
Милорад Илић

Бр.04/886-14
Ниш, 24.12.2014.

На основу члана 44. Закона о култури (“Сл.гласник РС”, бр.72/09) и члана 16. Одлуке о оснивању Историјског архива Ниш у Нишу (“Службени лист града Ниша”, бр.2/11 – пречишћен текст), Управни одбор Историјског архива Ниш на седници одржаној 24.12.2014. године доноси

Ф И Н А Н С И Ј С К И П Л А Н З А 2015. Г О Д И Н У

08 ИСТОРИЈСКИ АРХИВ НИШ

ПРОГРАМ 13 – РАЗВОЈ КУЛТУРЕ

Раздео 3, Глава 3.5 Функција 820

Прогр. класификација 1201-0001 функционисање локалних установа културе

І БУЏЕТ ГРАДА

- **4110 - Плате, додаци и накнаде запослених (зараде) – 15.147.000**

У овај износ урачунате су плате за 22 радника у складу са инструкцијама из Управе за културу.

- **4120 - Социјални доприноси на терет послодавца – 2.711.000**
- **4130 - Накнаде у природи – 370.000**

Месечне картице за превоз у првој зони градског саобраћаја за 21 радника.

- **4140 – Социјална давања запосленима – 502.000**

4143 – Отпремнине и помоћи 502.000 - према Упутству за припрему Одлуке о буџету локалне власти за 2015. годину преусмерено је са плата на социјална давања.

- **4160 – Награде запосленима и остали пос. расходи – 170.000**

У 2015. години право на исплату јубиларне награде за навршених 20 година проведених у радном односу имају две запослене – архивиста Наташа Раденковић и архивски саветник Ивана Јовановић.

- **4210 - Стални трошкови – 950.000**

Издаци за сталне трошкове су распоређени на следећи начин:

4211 - платни промет - **20.000** динара;

4212 - енергетске услуге – **600.000** динара;

4213 - комуналне услуге – **180.000** динара;

4214 - услуге комуникација - **70.000** динара;

4215 - трошкови осигурања имовине и опреме - **80.000** динара.

- **4220 – Трошкови путовања – 20.000**

Трошкови путовања у земљи намењени су за најнеопходније контакте са архивима у Србији.

- **4230 – Услуге по уговору – 340.000**

4232 - за одржавање два компјутерска програма у служби рачуноводства потребно је 50.000 динара;

4234 - највећи износ од 250.000 динара за услуге информисања предвиђен је за штампање тринаестог броја часописа "Пешчаник" и специјалног издања - Библиографија радова објављених у првих десет бројева часописа, што је нови програмски подухват за 2015. годину;

4239 – 40.000 динара за остале опште услуге.

- **4240 – Специјализоване услуге – 30.000**

4249 - у складу са Законом о безбедности и здрављу на раду ("Сл. гласник РС", бр.101/05), закључен је уговор са Агенцијом за безбедност и здравље на раду, заштиту животне средине и заштиту од пожара "Превентива", која обавља послове безбедности и здравља на раду у Историјском архиву Ниш.

- **4250 - Текуће поправке и одржавање – 130.000**

4251 - за одржавање зграде планирано је укупно 80.000 динара, од чега је 50.000 динара намењено законској обавези месечне провере исправности теретног лифта за пренос архивске грађе. Износ од 30.000 динара издвојен је за одржавање и поправку електричних и водоводних инсталација.

4252 - за одржавање опреме предвиђен износ од 50.000 динара намењен је редовној годишњој контроли исправности уређаја за дојаву пожара, затим ПП апарата и хидрантске мреже, на шта нас закон обавезује да обавимо два пута годишње, а биће неопходан и сервис клима уређаја.

- **4260 – Материјал – 150.000**

4261 - издаци за материјал највећим делом односе се на набавку канцеларијског материјала у износу од 80.000 динара;

4266 - материјал за културу у износу од 20.000 динара намењен је набавци разређивача и фиксира потребних за процес микрофилмовања архивске грађе;

4269 - 50.000 динара ћемо издвојити за материјал за посебне намене, који подразумева набавку микрофилмова и осталог материјала за посебне намене.

- **4650 – Остале донације и трансфери - 1.553.000**

Ова позиција отворена је за средства која ће се враћати републичком буџету у складу са Законом о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава („Сл.гласник РС“, бр.116/2014)

- **4830 – Новчане казне и пенали по решењу судова – 50.000**

Износ је намењен исплати судских такси и судских пресуда због евентуалних потраживања радника или тужби јавних предузећа за неизмирене обавезе.

- **5110 – Зграде и грађевински објекти – 248.000**

5114 – пројектно планирање – 248.000 динара износи део неисплаћене обавезе из претходне године за израду пројекта санације и реконструкције објекта „Апсана“ у Тврђави, која се преноси у 2015. годину.

II СРЕДСТВА ИЗ ОСТАЛИХ ИЗВОРА

Када је реч о досадашњим сопственим приходима, односно приходима насталим употребом јавних средстава, како их третира Упутство за припрему буџета града, најпре и овога пута истичемо чињеницу да Историјски архив Ниш не може у потпуности и прецизно да их испланира ни за 2015.годину из једноставног разлога што они не зависе од ове установе и запослених у њој. Наиме, ова врста прихода остварује се на терену на основу захтева регистратура (стваралаца архивске грађе), што није могуће предвидети, јер се не зна да ли ће се уопште и колико регистратура обратити Архиву са захтевом да његови стручњаци среде архивску грађу уз финансијску надокнаду.

Имајући у виду ове околности и неизвесност приходовања по основу уплата општина које су, што се архивске грађе тиче, у надлежности Историјског архива Ниш, за 2015. годину планирамо остваривање 2.128.000 динара прихода насталих употребом јавних средстава.

Уколико се план оствари ови приходи ће бити распоређени на следећи начин:

- **4110 - Плате и додаци запослених – 800.000**

За рад на терену, запосленима ангажованим на сређивању архивске грађе у регистратурама, што се сматра повећаним обимом посла, као и за рад увећаног обима у Архиву, исплаћују се надокнаде у висини до 30%, дозвољеној по Посебном колективном уговору за установе културе, или часови прековременог рада, уколико количина послова то изискује.

- **4120 - Социјални доприноси на терет послодавца** у односу на планирани износ за плате и додатке износиће укупно **144.000** динара.

- **4130 - Накнаде у натури – 120.000**

Архив доплаћује једну картицу за превоз у међумесном саобраћају.

- **4140 – Социјална давања запосленима – 40.000**

За помоћи у случају смрти члана породице и помоћ у медицинском лечењу запосленог (по 20.000 динара).

- **4160 – Награде запосленима и остали пос. расходи – 158.000**

- **4210 – Стални трошкови – 120.000**

Трошкови платног промета на рачуну сопствених прихода не надокнађују се из средстава буџета, па је за ове намене планирано 40.000 динара, а за осигурање лица планиран је износ од 14.000 динара.

За остале сталне трошкове планирани су следећи износи: енергетске услуге 30.000, комуналне 10.000 и услуге комуникација 26.000 динара.

- **4220 – Трошкови путовања – 40.000**

- **4230 – Услуге по уговору – 315.000**

Укупан планирани износ ћемо распоредити за допуну недостајућих буџетских средстава за: административне услуге – 5.000 динара; компјутерске услуге – 10.000 динара за одржавање софтвера; услуге образовања и усавршавања запослених – 10.000 динара; услуге информисања – 100.000 динара за издавачку делатност и годишњу претплату на Народне новине; стручне услуге – 20.000 динара; услуге за домаћинство и угоститељство – 80.000 динара; репрезентацију – 30.000 динара и остале опште услуге – 60.000 динара.

- **4240 - Специјализоване услуге – 30.000**

По 10.000 динара планирано је за услуге културе, медицинске и остале специјализоване услуге.

- **4250 - Текуће поправке и одржавање – 40.000**

Овај износ наменили смо једним делом одржавању зграде (20.000) за евентуалне трошкове у случају квара на електричној и водоводној мрежи, као и за случај квара на опреми (20.000).

- **4260 - Материјал – 180.000**

У случају да буџетска средства не буду довољна, из ових прихода обезбедићемо канцеларијски материјал за 20.000 динара. Материјал за образовање и усавршавање запослених представља највећи део планираних средстава – 100.000 динара се односи на претплате за “Службени гласник” и стручне правно-финансијске публикације, 30.000 динара планирано је за материјал за саобраћај, а по 10.000 динара планирано је за материјал за културу, одржавање хигијене и материјал за посебне намене.

- **4820 - Порези, обавезне таксе и казне – 50.000**

За регистрацију службеног возила и остале порезе планирано је 20.000 динара, за обавезне таксе 20.000 динара и 10.000 динара за новчане казне.

- **4830 - Новчане казне по решењу суда – 20.000**

За евентуалне трошкове ове врсте планирано је 20.000 динара.

- **5120 – Машине и опрема – 60.000**

Овај износ планирамо за набавку административне опреме (радијатори, компјутерска опрема), која због дотрајалости буде морала да се замени.

- **5150 – Нематеријална имовина – 10.000**

За откуп архивске грађе и набавку књига из области историографије, архивистике и хуманистичких наука.

Финансијски план Историјског архива Ниш за 2015. годину сачињен је у складу са Решењем о расподели средстава корисницима и индиректним корисницима буџета оквиру одобрених апропријација Управе за културу Града Ниша број 3624/2014-18, на које је Управа за финансије, изворне приходе локалне самоуправе и јавне набавке дала сагласност број 11-1915/2014 од 24.12.2014.

У наставку следи табеларни преглед Финансијског плана Историјског архива Ниш за 2015. годину.

08 ИСТОРИЈСКИ АРХИВ НИШ
1201 ПРОГРАМ 13 – РАЗВОЈ КУЛТУРЕ

Раздео 3, Глава 3.5 Функција 820

Поз.	Екон. клас.	О п и с	Средства из буџета за 2015.	Средства из осталих извора	УКУПНА СРЕДСТВА
1	2	3	4	5	6
Програмска класификација 1201-0001 Функционисање локалних установа културе					
150	411	Плате и додаци запослених	15.147.000	800.000	15.947.000
	100	- плате и додаци запослених	15.147.000	800.000	15.947.000
151	412	Соц.доприноси на терет послодавца	2.711.000	144.000	2.855.000
	100	- допр. за пенз. и инвалидско осигурање	1.818.000	96.000	1.914.000
	200	- допринос за здравствено осигурање	780.000	42.000	822.000
	300	- допринос за незапосленост	113.000	6.000	119.000
152	413	Накнаде у натури	370.000	120.000	490.000
	100	- накнаде у натури	370.000	120.000	490.000
153	414	Социјална давања запосленима	502.000	40.000	542.000
	300	- отпремнине и помоћи	502.000	20.000	522.000
	400	- помоћ у медицинском лечењу	0	20.000	20.000
155	416	Награде запосленима и остали пос.расх.	170.000	158.000	328.000
	100	- награде зап.и остали посебни расходи	170.000	158.000	328.000
156	421	Стални трошкови	950.000	120.000	1.070.000
	100	- платни промет	20.000	40.000	60.000
	200	- енергетске услуге	600.000	30.000	630.000
	300	- комуналне услуге	180.000	10.000	190.000
	400	- услуге комуникација	70.000	26.000	96.000
	500	- трошкови осигурања	80.000	14.000	94.000
157	422	Трошкови путовања	20.000	40.000	60.000
	100	- трошкови служб. путовања у земљи	20.000	35.000	55.000
	300	- трошкови путов. у оквиру редовног рада	0	5.000	5.000
158	423	Услуге по уговору	340.000	315.000	655.000
	100	- административне услуге	0	5.000	5.000
	200	- компјутерске услуге	50.000	10.000	60.000
	300	- услуге образ. и усавршав.запослених	0	10.000	10.000
	400	- услуге информисања	250.000	100.000	350.000
	500	- стручне услуге	0	20.000	20.000
	600	- услуге за домаћ.и угоститељство	0	80.000	80.000
	700	- репрезентација	0	30.000	30.000
	900	- остале опште услуге	40.000	60.000	100.000
159	424	Специјализоване услуге	30.000	30.000	60.000
	200	- услуге образовања и културе	0	10.000	10.000
	300	- медицинске услуге	0	10.000	10.000
	900	- остале специјализоване услуге	30.000	10.000	40.000
160	425	Текуће поправке и одржавање	130.000	40.000	170.000
	100	- одржавање зграда и објеката	80.000	20.000	100.000
	200	- одржавање опреме	50.000	20.000	70.000
161	426	Материјал	150.000	180.000	330.000
	100	- административни материјал	80.000	20.000	100.000
	300	- мат.за образов. и усаврш.запослених	0	100.000	100.000

400	- материјали за саобраћај	0	30.000	30.000
600	- материјал за културу	20.000	10.000	30.000
800	- материјал за одржавање хигијене	0	10.000	10.000
900	- материјал за посебне намене	50.000	10.000	60.000

1	2	3	4	5	6
165	465	Остале донације и трансфери	1.553.000	0	1.553.000
	100	Остале текуће донац.,дотације и трансфери	1.553.000	0	1.553.000
167	482	Порези, обавезне таксе и казне	0	50.000	50.000
	100	- остали порези	0	20.000	20.000
	200	- обавезне таксе	0	20.000	20.000
	300	- новч.каз.наметнуте од јед.нивоа власти	0	10.000	10.000
168	483	Новчане казне по решењу суда	50.000	20.000	70.000
	100	- новчане казне по решењу суда	50.000	20.000	70.000
169	511	Зграде и грађевински објекти	248.000	1.000	249.000
	400	- пројектно планирање	248.000	1.000	249.000
170	512	Машине и опрема	0	60.000	60.000
	200	- административна опрема	0	40.000	40.000
	600	- опрема за културу	0	20.000	20.000
171	515	Нематеријална имовина	0	10.000	10.000
	100	- нематеријална имовина	0	10.000	10.000
УКУПНО 1201-0001 :			22.371.000	2.128.000	24.499.000

Извори финансирања за програмску активност 1201-0001:

01 Приходи из буџета	22.371.000		22.371.000
04 Сопствени приходи буџетских корисника		2.128.000	2.128.000

ПРЕДСЕДНИК УПРАВНОГ ОДБОРА,
Милорад Илић